

BASAFUL gala atskaite par apkopoto informāciju projekta "Ventspils – Jauniešiem draudzīga pilsēta" ietvaros

Ievads

Kooperatīvā sabiedrība "BASAFUL" sadarbībā ar Ventspils Jauniešu māju un līgumā ar Ventspils valstspilsētas pašvaldības iestādi "Ventspils Izglītības pārvalde" izstrādāja projekta "Ventspils - Jauniešiem draudzīga pilsēta" daļu, kuras mērķis bija noskaidrot Ventspils jauniešu, vecumā no 13 līdz 30 gadiem, aktivitāti, vajadzības un vēlmes, lai izveidotu uz datiem balstītus ieteikumus Ventspils pašvaldībai par to kā veidot Ventspils pilsētu jauniešiem draudzīgāku.

Projekta izstrāde ietvēra vajadzību izpēti, anketas izstrādi, anketas testēšanu, anketēšanu, fokusa grupu intervēšanu, līdzdarbošanos hakatona organizēšanā, datu apkopošanu, datu apstrādi, datu vizualizāciju, datu salīdzināšanu ar iepriekš veiktajām aptaujām, kā arī beigu analīzi.

Projekta gaitā tika definētas trīs vecuma grupas iekš mērķauditorijas: 13-18, 19-24, 25-30. Katrai no grupām tika veidotas savas jautājumu kopas, lai pēc iespējas tuvāk atspoguļotu jauniešu intereses un lai jautājumi būtu pēc iespējas saistošāki aptaujāmajiem. Tika nosūtītas aptaujas 11 Ventspils mācību iestādēm, kā arī tika veiktas fokusa grupu aptaujas un aptaujas pilsētā. Kopā aptaujāti vai intervēti tika 607 jaunieši, no kuriem 577 aizpildīja aptaujas, 30 piedalījās fokusa grupās vai intervijās. Anketu dati tiek analizēti arī kvantitatīvi, savukārt fokusa grupās un intervijās iegūtās atbildes tiek izmantotas dziļākai situācijas izpratnei, ideju un risinājumu radīšanai. Iegūtie dati daļēji apmērā tika izmantoti projekta ietvaros organizētajā hakatonā Ventspils jauniešiem "Apgreido Ventspili 2.2".

Tālāk apskatāmas atbildes projekta aprakstā minētajiem jautājumiem, kā arī citas korelācijas.

Šeit esošie dati, korelācijas un secinājumi ir balstīti uz datiem, kurus var apskatīt pievienotajā izklājlapu failā.

1.1. Jauniešu vajadzību izpēti veica Dāvis Cinītis un Anna Filīpenoka.

1.2. Iegūto datu apkopošanu un jauniešu vajadzību analīzi veica Niks Vunderlihs.

1. Kādas ir jauniešu intereses?

a. Vecuma grupa 13-17:

- i. Lielai daļai jauniešu intereses ir sporta aktivitātes (sporta skola vai klubi) - 41,63% no aptaujātiem, jaunieši aktīvi iesaistās arī koros, ansambļos, deju pulciņos - 17,42%. Spēļu sporta pulciņus

apmeklē 7,92%. Mūzikas un mākslas skolu apmeklē 7,24% jauniešu.

Var secināt, ka jauniešiem skolas vecumā ir pietiekami daudz aktivitātes - gan dažādība, gan arī informācija par iespējam.

b. Vecuma grupa 18-25:

- a. No aptaujātajiem 55,3% neapmeklē pulciņus, savukārt 28,8% apmeklē sporta klubus. Pārējie aptaujātie apmeklē dažāda veida pulciņus un klubus, kurus var apskatīt izklājlapas datos.

2. Cik daudz jauniešu līdzdarbojas vairāka veida pulciņos?

- a. 14,80% jauniešu no visām vecumgrupām līdzdarbojas vairāka veida pulciņos.

3. Kas jādara, lai noturētu jauniešus Ventspilī?

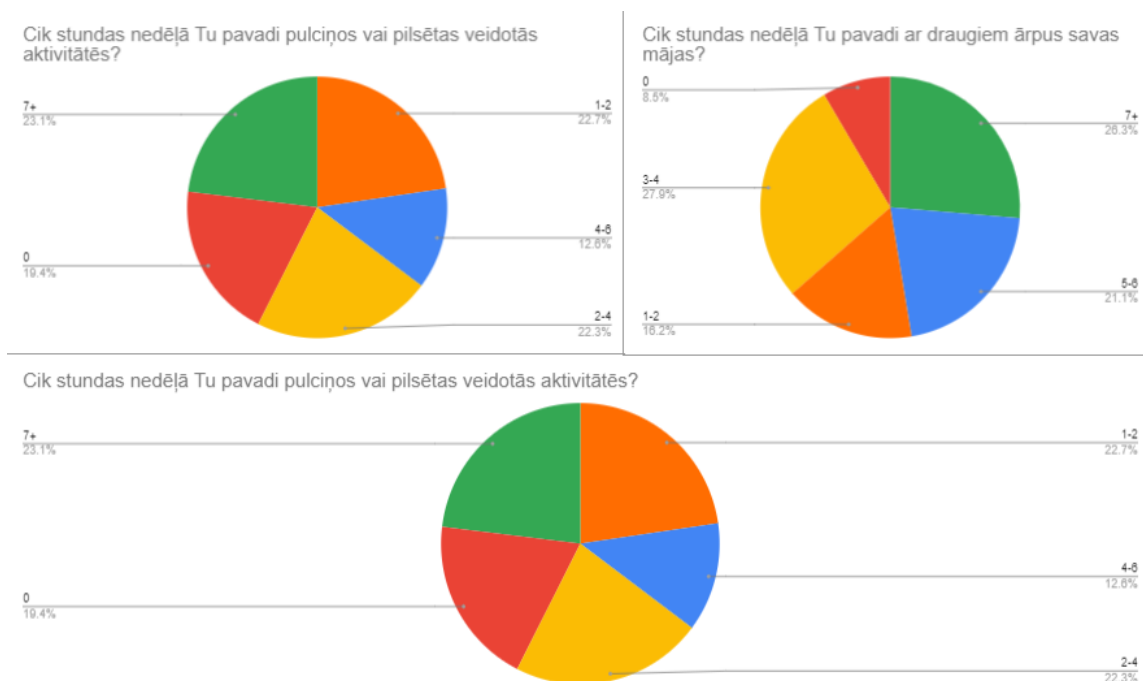
- a. Vēljooprojam nav atrisināta problēma par to, kur jauniešiem ir pavadīt brīvo laiku iekštelpās - ir parāk mazs piedāvājums, kā arī skolās karjeras izglītības programma skolēniem nav pielāgota mūsdienu jauniešu interesēm un vajadzībām. Pēc skolas absolvēšanas jauniešiem nav skaidrs kādas ir iespējas Ventspilī, vai ir iespējams realizēt savas ieceres un potenciālu, ko var sasniegt. Tāpēc, lai varētu noturēt jauniešus palikt, jau no vidusskolas vecuma ir jāveido dialogs, kur praktiskā veidā jauniešus iesaista un iepazīstina ar iespējam. To arī pierāda arī dati no iepriekšējo gadu aptaujām, kur jaunieši norāda uz to, ka Ventspilī nav iespēju atrast darbu sev interesejošā nozarē.

4. Cik daudz jaunieši neiesaistās nekur?

- a. 36,93% jauniešu no visām aptaujatām vecumgrupām neiesaistās nekāda veida pulciņos vai nodarbībās.
- b. Atbildot uz jautājumu "Kādus jaunus pasākumus vai pulciņus Tu gribētu redzēt Ventspilī?", jaunieši, kas neiesaistās pulciņos, bieži iesaka pilsētā veidot ar mūziku saistītus pasākumus, papildus sporta pulciņus (īpaši florbola), iespēju spēlēt boulingu.

5. Jauniešu iesaiste aktivitātēs un organizācijās, kas pārstāv jauniešu intereses:

- a. Atbildot uz jautājumu "Kādi ir bijuši lielākie šķēršļi, kas atturējuši Tevi no aktīvas iesaistes organizācijās un aktivitātēs, kuras pārstāv jauniešu intereses Ventspilī?", secīgi minēti šādi 4 galvenie iemesli (un atbilžu skaits): laika trūkums (247), motivācijas trūkums (199), iesaistīšanās intereses trūkums (156), informācijas trūkums (148).
- b. Jaunieši, kas izvēlējušies laika trūkumu kā vienu no iemesliem, atbildot uz a punktā minēto jautājumu, nedēļā pavada savu brīvo laiku:

No šiem datiem var secināt, ka jaunieši ar laika trūkumu kā vienu no norādītajiem iemesliem, patiesi pavada samērā daudz sava brīvā laika hobijs, aktīvi atpūšoties vai socializējoties.

- c. No jauniešiem, kas izvēlējušies motivācijas trūkumu kā vienu no iemesliem, atbildot uz a punktā minēto jautājumu, 35,7% nepiedalās nekāda veida pulciņos.

Salīdzinot ar 4a punktā minēto statistiku, var secināt, ka pulciņu apmeklētība nav izteiktāka jauniešiem ar motivācijas trūkumu piedalīties organizācijās vai aktivitātēs, kas pārstāv jauniešu intereses Ventspilī.

6. Vai jauniešiem šķiet, ka Ventspils pašvaldība novērtē un ņem vērā jauniešu ieteikumus?

- a. Atbildot uz šo jautājumu, 45,6% jauniešu atbild negatīvi.
- b. No tiem, kas vecuma grupa 13-17 atbildējuši negatīvi un neapmeklē nekāda veida pulciņus, 50,8% nevēlās palikt Ventspilī pēc 9./12. klases, un 32,2% nezina vai vēlās.
- Salīdzinot pret visiem, kas uzskata, ka pašvaldība nenovērtē un neņem vērā jauniešu ieteikumus, 45,9% nevēlās palikt Ventspilī un 35,9% nezina vai vēlās.

7. Jauniešu (13-17) vēlme palikt Ventspilī pēc 9./12. klases.

- a. Atbildot uz jautājumu par vēlmi palikt Ventspilī pēc 9./12. klases, 22,9% atbildējuši pozitīvi, 39,8% atbildējuši negatīvi, 37,3% nav pārliecināti par savu atbildi.
- b. No tiem, kas atbildējuši negatīvi, 29,5% neapmeklē nekāda veida pulciņus. Salīdzinot ar 4a punktā minēto statistiku, var secināt, ka pulciņu

neapmeklēšana nav ietekmējošais faktors jauniešu vēlmei pamest Ventspili.

- c. No intervētajiem jauniešiem var secināt, ka divi galvenie iemesli vēlmei pamest Ventspili pēc skolas pabeigšanas ir brīvā laika nodarbjū un mūsdienīgu, jauniešiem saistošu atpūtas vietu trūkums, kā arī nākotnes iespēju trūkums.
- d. No intervētajiem jauniešiem vecumā 18-30, lielākā daļa min, ka vēlētos dzīvot Ventspilī tikai tajā brīdī, kad veido savu ģimeni. Profesionālās karjeras izaugsmei tie labāk izvēlētos Rīgu vai ārvalstu iespējas.

8. Bieži aptaujās un intervijās minēti jauniešu ieteikumi (nenoteiktā secībā) jaunām aktivitātēm vai esošu aktivitāšu uzlabojumiem Ventspilī:

- a. **Pakalpojumi** - karjeras konsultants jauniešiem, pop-up veikali/izstādes, jogas nodarbības, spēļu klubs, kafejnīcas, labierīcības pie skeitparka.
- b. **Vietas** - izklaides kvartāls (piem. bieži minēts "Tallinas kvartāls"), iekštelpu skeitparks, karaoke bārs, dabas takas ar soliņiem un galdiem, jāšanas klubs, kafejnīcas.
- c. **Izklaide** - kafejnīcas (brīvas noskaņas, piem. bieži minēts "Ezītis miglā"), boulings, kosmosa dienas/nodarbes, brīvdabas kino, mūzikas festivāli, teātris, izlaušanās spēles, silent disco, video spēles, e-sports turnīri.
- d. **Pulciņi/aktivitātes** - florbols, ielu vingošana, video spēļu pulciņi, cirka pulciņš, volejbols/iekštelpu pludmales volejbols.

9. Mentālās veselības pakalpojumu nepieciešamība:

- a. Uz jautājumu "Vai zini par iespējām Ventspilī saņemt atbalstu mentālās veselības jautājumos?" 35,2% atbildēja "jā", 40,2% atbildēja "nē" un 24,6% atbildēja "nē, bet vēlētos zināt vairāk".
No intervētajiem jauniešiem vairāk kā $\frac{2}{3}$ minēja, ka mentālās veselības jautājumi ir aktuāli viņiem pašiem vai kādam viņu draugu lokā.
Ja 64,8% jauniešu nezina, kur meklēt palīdzību un tas ir aktuāli lielai daļai, var skaidri secināt, ka ir nepieciešams uzlabot infomētību un pieejamību palīdzībai mentālās veselības jautājumos.

10. Priekšstati par aktivitātēm un izglītību Ventspilī vecuma grupā 18-24:

- a. No aptaujātajiem 55,3% neapmeklē pulciņus, savukārt 28,8% apmeklē sporta klubus. Pārējie aptaujātie apmeklē dažāda veida pulciņus un klubus.
- b. Aptaujātie šajā vecuma grupā uz jautājumu "Kādi ir Tavi priekšstati par Ventspilī rīkotajām aktivitātēm/pulciņiem jauniešiem?" lielākoties atbild pozitīvi. Norādītās problēmas pārsvarā ir saistītas ar to, ka esošās nodarbes nav saistošas un nemainās.

- c. Aptaujātie šajā vecuma grupā uz jautājumu “Kādi ir Tavi priekšstatī par profesionālās un augstākās izglītības iegūšanu Ventspilī?” atbild vidēji. Apmēram ½ daļa respondentu ir augstās domās vai ir apmierināti par augstākās izglītības iespējām. Apmēram 1/5 ir negatīvās domās par iespējām un uzskata, ka tās nav pietiekami dažādīgas vai nav pietiekami kvalitatīvas. Pārējo aptaujāto viedokļi dalās.
- d. Lielākā daļa no Ventspils Augstskolas vērtē savu mācību iestādi augstu un ir ļoti apmierināti. Daži respondenti norāda, ka ļoti novērtē specializācijas fokusu Ventspils Augstskolā.
- e. Lielākā daļa aptaujāto no Ventspils Tehnikuma vērtē, ka Ventspilī var iegūt ļoti labu profesionālo izglītību.

11. Atbildot uz jautājumu “Vai Tu plāno palikt Ventspilī un veidot savu dzīvi šeit?” vecuma grupā 18-24:

- a. 18,2% atbildēja “Jā”, par diviem galvenajiem iemesliem norādot patīkamo dzīvesveidu un piederības sajūtu pilsētai.
- b. 29,5% atbildēja “Nē”, par diviem galvenajiem iemesliem norādot garlaicību un karjeras izaugsmes iespēju trūkumu.
- c. Pārējie atbildēja “Nezinu”, minot dažādus iemeslus.

1.3. Jauniešu fokusa grupu vadīšanu veica Dāvis Cinītis un Anna Filīpenoka.

12. Novērojumi un idejas no fokusa grupām un intervijām (turpmāk fokusa grupas) vecuma grupā 25-30:

Fokusa grupās šajā vecuma grupā piedalījās 16 cilvēki.

Fokusa grupas diskusiju gaita tika balstīta uz anketas jautājumiem.

Fokusa grupās piedalījās cilvēki no ļoti dažādām darbības un interešu sfērām.

- a. 14 no 16 dalībniekiem sevi uzskata par Ventspilniekiem.
- b. Par trīs lielākajām problēmām personīgā ziņā dalībnieki uzskata jaunu mājokļu trūkumu, izklaides iespēju trūkumu (it īpaši naktsdzīves), kā arī 9 no 16 uzskata, ka Ventspilī ir grūtības atrast labi apmaksātu darbu savā specializācijas sfērā.
- c. Par lielāko problēmu biznesa veidošanas jautājumos dalībnieki uzskata augstās īres cenas biroju, kafejnīcu, u.c. telpām pilsētas centrā.
- d. Dalībnieki uzskata, ka Ventspils pašvaldība dod pietiekamu un labu atbalstu jauno uzņēmumu attīstībai.
- e. Dalībnieki uzskata Ventspili par vienu no labākajām pilsētām, kur veidot ģimeni. Arī tie, kas Ventspilī ir sākuši dzīvot nesen uzskata, ka, ja vēlētos veidot ģimeni, tad Ventspils ir laba izvēle.

- f. Ventspilī fokusa grupas dalībniekus visvairāk uzrunā 3 firmas: Accenture, Ventspils Nafta, Azeron.
- g. Neviens fokusa grupas dalībnieks nezināja kur vērsties pēc palīdzības mentālās veselības jautājumos. 12 no 16 dalībniekiem atklāja, ka šādi jautājumi un problēmas ir aktuālas viņiem un/vai viņu draugiem.